

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/215/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612205004
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8612205004.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205m Bratislava, proti odporcom: 1/ D. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, Z., 2/ X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 3.190,85 Eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcov proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4C/195/2012-46 zo dňa 04.12.2012 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 4C/195/2012-72 zo dňa 24.07.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1. stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 4C/195/2012-72 zo dňa 24.07.2014 v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o povinnosti odporcov v 1. a 2. rade zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.900,78 Eur, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 2.900,78 Eur od 21.03.2012 do zaplatenia, náhradu trov konania zo zaplateného súdneho poplatku 174,- Eur, trovy právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške 285,21 Eur a vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcom v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.900,78 Eur, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 2.900,78 Eur od 21.03.2012 do zaplatenia, náhradu trov konania zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 174,- Eur, trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa vo výške 285,21 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Určil, že zmluvná pokuta uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach bez účelovej pôžičky poskytovanej spoločnosťou, článku 7 zmluvná sankcia písmena b) bodu 1 - spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade ak klient sa dostal do omeškania so splatením jednotlivých splátok. Tridsiaty deň po dobe splatnosti sa dlžná splátka zvyšuje o zmluvnú pokutu vo výške 10 % z tejto čiastky, tvorí neprijateľné podmienky.

Vyslovil, že vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 369 ods. 1; 497; 499; 502 ods. 1; 503 ods. 1 až 3; 504 Obchodného zákonníka, §§ 3 ods. 1, 2; 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

Konštatoval, že na základe zisteného stavu vyhovel návrhu v časti istiny 2 900,78 Eur majúcej za to, že v tejto časti titulom zmluvy o poskytnutí manželskej bezúčelovej pôžičky z 10.03.2006 bolo preukázané,

že odporcovi v 1. rade bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 100 000,00 Sk = 3 319,39 Eur so splatnosťou v šesťdesiatich mesačných splátkach s dátumom poslednej splátky 20.03.2011.

Odporkyňa v 2. rade pristúpila k zmluve ako ručiteľka, a tento svoj záväzok vlastnoručne podpísala na zmluve o poskytnutí manželskej bezúčelovej pôžičky.

Podľa Všeobecných obchodných podmienok bezúčelovej pôžičky poskytovanej spoločnosťou článku 6, RPMN - ročná percentuálna miera nákladov pri požičanej sume 100 000,00 Sk s dobou splatnosti 5 rokov je 8,79 %.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal aj zaplata zmluvnej pokuty vo výške 290,07 Eur predstavujúcej 10 % z dlžnej čiastky podľa Všeobecných obchodných podmienok článku 7 písm. b) bodu 1. Preto súd v tejto časti určil, že zmluvná pokuta uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach bez účelovej pôžičky poskytovanej spoločnosťou, článku 7 zmluvná sankcia písmena b) bodu 1 - spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením jednotlivých splátok. Tridsiaty deň po dobe splatnosti sa dlžná splátka zvyšuje o zmluvnú pokutu vo výške 10 % z tejto čiastky, tvorí neprijateľné podmienky. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Na základe toho z titulu neprijateľných podmienok nárok uplatnený navrhovateľom mu nepriznal.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku ďalej konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, aby navrhovateľ, resp. predchodca navrhovateľa od zmluvy odstúpil, prípadne sumu zosplatnil. Jej zaplata sa domáha navrhovateľ po postúpení pohľadávky titulom zmluvy z 10.03.2011. Suma 2.900,78 Eur predstavuje istinu bez poplatkov a pokút podľa identifikácie postúpenej pohľadávky (navrhovateľom uplatnená pohľadávka v sume istiny 2.900,78 Eur s príslušenstvom je vypočítaná ako rozdiel medzi celkovou výškou pohľadávky vrátane pokút a poplatkov v sume 4.207,49 Eur po odpočítaní pokút a poplatkov v sume 1.306,71 Eur, zostatok neuhradenej istiny, s ktorej zaplatením sú odporcovia v omeškani, predstavuje sumu 2.900,78 Eur). Prihliadol na stanovisko vedľajšieho účastníka, písomné podanie odporcu v 1. rade.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že úpravu zmluvného typu v ustanovení § 497 Obchodného zákonníka dopĺňujú ustanovenia č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2007. Občiansky zákonník ako lex generalis v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka sa aplikuje na tie právne vzťahy, ktoré Obchodným zákonníkom upravené nie sú. Zmluva o úvere je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 2004 podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa ustanovenia § 55 ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Teda právna úprava spotrebiteľských zmlúv sa bude aplikovať na právny vzťah podľa účinnosti právnej úpravy v dobe uskutočnenia právneho úkonu. Až podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 01.01. 2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V nadväznosti na to relevantnou skutočnosťou je okamih uzavretia zmluvy, t.j. 10.03.2006.

V súvislosti s ochranou spotrebiteľa sa rozlišujú viaceré právne prostriedky ochrany. Ide najmä o právo spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami, uplatnenie práv vyplývajúcich z omeškania, zo zodpovednosti za škodu, vyslovenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. Pri uplatňovaní jednotlivých právnych prostriedkov je veľmi dôležité posúdiť, akého charakteru spotrebiteľská zmluva je, teda či ide o zmluvu občianskoprávneho charakteru alebo obchodnoprávneho charakteru. Nakoľko ustanovenia Občianskeho zákonníka zmluvu o úvere neupravujú a za druh spotrebiteľskej zmluvy by bolo možné ju považovať až od 01.01.2008 podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia uvedené v § 53 ods. 4 písm. a až r/ Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že v tomto prípade sa jedná o zmluvu, ktorou predchodca navrhovateľa poskytol odporcom úver, pričom neprijateľné podmienky neboli namietané ani zistené. Zmluva bola uzavretá 10.03.2006, avšak táto skutočnosť nezbavuje odporcu na

plnení, nakoľko princíp právnej istoty obsahuje predovšetkým ochranu práv všetkých subjektov. Preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je vyššie uvedené.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal navrhovateľovi z priznanej sumy i úrok z omeškania vo výške určenej v § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení platnom v čase začatia omeškania. Základná úroková sadzba ECB je 1 % a počet percentuálnych bodov stanovených v ustanovení § 8 nariadenia predstavuje výška úroku z omeškania 9 % ročne. Odporcovia sa neplnením dostali do omeškania, preto navrhovateľovi priznal úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 2.900,78 Eur od 21.03.2012 do zaplatenia.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že o náhrade trov konania účastníka sa rozhoduje len na návrh v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p., preto zaviazal odporcov zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 174,00 Eur (podľa zákona číslo 71/1992 Z., o súdnych poplatkoch položka 1, písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov), trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Jána Šoltésa, advokáta celkom vo výške 285,21 Eur.

Odporcovia boli v konaní neúspešní, preto nemajú právo na náhradu trov konania.

Na podporu odporcov vstúpil do konania vedľajší účastník, ktorému rovnako ako odporcom náhradu trov konania nepriznal konštatujúc, že pokiaľ sa vedľajší účastník zúčastňuje konania na podporu práv, v danom prípade odporcov, zároveň zdieľa procesné postavenie a úspech alebo neúspech vo veci tak, ako účastník konania, na podporu ktorého vystupuje. Nemožno konštatovať, že by do konania vedľajší účastník vstúpil len vo vzťahu k zmluvnej pokute s prísl., aj za situácie, že by sa jeho vyjadrenia týkali len tejto časti predmetu konania. Úspech alebo neúspech vedľajšieho účastníka vo veci je závislý od úspechu alebo neúspechu účastníka konania a v závislosti od toho možno aj rozhodovať o trovách konania. Vedľajší účastník má relatívnu procesnú samostatnosť, avšak z dôvodu, že má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, v otázke náhrady trov je potrebné posudzovať celkovú mieru úspechu a neúspechu účastníka podporovaného vedľajším účastníkom konania, a to aj vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka. (navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 3 190,85 Eur, súd zaviazal odporcu na zaplatenie 2.900,78 Eur).

Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho vyhovujúcej časti podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporcovia v 1. a 2. rade.

Vo svojich odvolaniach zhodne uviedli, že súd prvého stupňa nezohľadnil námietku o premlčanom nároku navrhovateľa. V zmluve ide tiež o neprijateľné podmienky.

K odvolaniu odporcov sa vyjadril vedľajší účastník. Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcov nevyjadril.

Vedľajší účastník vo vyjadrení uviedol, že v danej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V zmysle kogentných noriem by aplikácia Obchodného zákonníka prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie.

Vedľajší účastník poukázal vo vyjadrení na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na uznesenie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 402/2013 a ďalej uviedol, že už vo svojom vyjadrení z 08.11.2012 vzniesol námietku premlčania splátok, u ktorých nastala splatnosť 3 roky pred podaním návrhu. Návrh bol podaný na súd dňa 27.07.2012, to znamená, že splátky, ktorých splatnosť nastala pred dňom 27.07.2009 sú premlčané. Dátum splatnosti poslednej splátky úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý k 20.03.2011, kedy nastala konečná splatnosť úveru prirodzeným spôsobom. Nepremičané tak budú splátky, ktorých splatnosť nastala 20.08.2009 až 20.03.2011, t. j. 20 splátok. Zmluva neobsahuje údaj o výške RPMN. Tento je vo VOP a aj tam je uvedený v nesprávnej výške. VOP obsahujú informáciu o RPMN vo výške 8,79 %, Hodnota RPMN sa vypočítava a zo vzorca na výpočet RPMN vyplýva, že RPMN nemôže byť nižšia, ako úroková sadzba. Správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza na 19,57 %. Taký podstatný rozdiel vo výške RPMN má ten istý dôsledok, ako neuviedenie RPMN. Preto

je v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. tento úver bezúročný a bez poplatkov. V zmluve tiež chýba údaj podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na ustanovenie § 4 ods. 5 tohto zákona veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 Eur) a zmluvné strany sa dohodli na 60 mesačných splátkach. Istina jednej splátky je tak 55,32 Eur. Navrhovateľ má nárok na zaplatenie istiny dvadsiatich nepremiovaných splátok, t. j. 1.106,40 Eur. Preto vedľajší účastník navrhuje návrh v časti nad sumu 1.106,40 Eur zamietnuť a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 356,57 Eur.

Odvolačný súd po predložení veci na rozhodnutie o odvolaní odporcov uznesením č. k. 5Co/44/2013-69 zo dňa 19.11.2013 vrátil vec súdu prvého stupňa na rozhodnutie o celom predmete konania, keďže prvostupňový súd nerozhodol o nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, aj keď v rozsudku vyslovil neplatnosť tejto zmluvnej podmienky - zmluvnej pokuty.

Okresný súd Svidník rozsudkom č. k. 4C/195/2012-72 zo dňa 24.07.2014 doplnil rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 4C/195/2012-46 zo dňa 04.12.2012 výrokom, ktorým návrh navrhovateľa v časti zmluvnej pokuty vo výške 290,07 Eur zamietol.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti v spojení s dopĺňacím rozsudkom spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. a zistil, že rozsudok v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách vedľajšieho účastníka je potrebné zrušiť.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 24.07.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 27.07.2012, domáhal od odporcov v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 2.900,78 Eur, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy 2.900,78 Eur od 21.03.2011 do zaplatenia a trov konania titulom Zmluvy o poskytnutí manželskej bezúčelovej pôžičky e. č. 8001214 uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa Consumer Finance Holding, a.s. a odporcom v 1. rade, ku ktorému záväzku pristúpila odporkyňa v 2. rade ako ručiteľka.

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že na základe predmetnej zmluvy mal byť odporcovi v 1. rade poskytnutý úver vo výške 5.058,- Eur, ktorý sa odporca zaviazal uhradiť formou 60 pravidelných mesačných splátok s dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.03.2011.

Odporca v rozpore so zmluvnými dojednaniami svoj záväzok nesplnil v čase určenom v Zmluve, čím sa dostal do omeškania a navrhovateľovi tak vzniklo právo požadovať od odporcu v 1. rade zaplatenie zostatku dlžnej istiny podľa identifikácie postúpenej pohľadávky vo výške 2.900,78 Eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou na základe ust. čl. IX. písm. b) bod 1. VOP vo výške 10 % z dlžnej čiastky.

Predmetná pohľadávka bola právnym predchodcom navrhovateľa postúpená na navrhovateľa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 10.03.2011.

Navrhovateľ pripojil k návrhu Žiadosť a zmluvu o poskytnutí manželskej bezúčelovej pôžičky, z ktorej vyplýva, že táto bola uzavretá dňa 15.03.2006 a obsahuje osobné údaje o odporcoch v 1. rade a 2. rade. Vo vzťahu k samotnej pôžičke je v predmetnej listine v bode V. Údaje k požadovanej pôžičke križikom označená suma žiadanej výšky pôžičky 100.000,- Sk, doba splácania pôžičky 5 rokov.

V bode VI. Schválená výška pôžičky (nevypĺňa sa) je uvedené: Schválená výška pôžičky: 100.000,- Sk (dopísaná perom), pri predtlačí: Výška mesačnej splátky: nie je uvedený žiadny údaj a pri predtlačí: Počet mesačných splátok je perom dopísaný údaj 60.

Súčasťou návrhu na začatie konania sú Všeobecné obchodné podmienky bezúčelovej pôžičky poskytovanej spoločnosťou a zmluva o postúpení pohľadávok z 10.03.2011.

Písomným podaním zo dňa 11.10.2012 doručeným súdu prvého stupňa dňa 11.10.2012 oznámilo svoj vstup do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu v 1. rade Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov zastúpené advokátom JUDr. Igorom Šafrankom.

Dňa 15.10.2012 doručil odporca v 1. rade súdu prvého stupňa vyjadrenie k veci, v ktorom uviedol, že zmluvné pokuty sú neprijateľné zmluvné podmienky, úroky sú v rozpore so zákonom, vzniesol námietku premlčania a oznámil, že advokát pošle samostatné stanovisko ako jeho zástupca v danej veci.

Dňa 03.12.2012 doručilo združenie súdu prvého stupňa vyjadrenie k návrhu. Vo vyjadrení citujúc ustanovenia §§ 52 ods. 2; 53 ods. 2, 3, 5; 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedlo, že je potrebné, aby sa navrhovateľ vyjadril, či došlo k ukončeniu zmluvy, alebo nie a ak áno, akým spôsobom. V takom prípade aby o tom predložil súdu a združeniu na vedomie dôkaz. Ak došlo k zaplateniu úveru 3 roky pred podaním návrhu, združenie vznáša námietku premlčania celej uplatnenej sumy. Ak došlo k výpovedi zmluvy 3 roky pred podaním návrhu, združenie vznáša námietku premlčania celej uplatnenej sumy. Je potrebné, aby navrhovateľ špecifikoval, z čoho pozostáva uplatnená suma, z ktorých splátok, každá v akej výške a s akou splatnosťou a špecifikáciou, čo všetko každá dlžná splátka obsahuje. Rovnako je potrebné špecifikovať, čo spotrebiteľ zaplatil a na čo boli jednotlivé splátky započítané. Je pravdepodobné, že navrhovateľ si v dlžných splátkach uplatňuje aj plnenia z neprijateľných zmluvných pokút a ďalších sankčných mechanizmov, prípadne z upomienok a že platby spotrebiteľa započítaval v rozpore s § 566 Občianskeho zákonníka. Pri splátkach, ktorých splatnosť nastala 3 roky pred podaním návrhu, vznáša námietku premlčania. V prípade aj čiastočného úspechu si uplatňuje náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.12.2012 doplnil navrhovateľ svoj návrh na začatie konania. V doplnení uviedol, že návrh dopĺňa o prehľad obrátov na úverovej zmluve č. 8001214, z ktorého je preukázaná výška časti navrhovateľom uplatnenej pohľadávky z titulu nezaplateného úveru poskytnutého odporcom. Táto pozostávala v čase jej postúpenia z dlžnej sumy 2.900,78 Eur s prísl. tak, ako to vyplýva z identifikácie pohľadávky postúpenej na základe zmluvy z 10.03.2011 a zo zmluvnej pokuty v sume 290,07 Eur v zmysle ust. čl. VII. písm. b) bod 1. VOP. Navrhovateľom uplatnená pohľadávka v sume istiny 2.900,78 Eur s prísl. je vypočítaná ako rozdiel medzi celkovou výškou pohľadávky vrátane pokút a poplatkov v sume 4.207,49 po odpočítaní pokút a poplatkov v sume 1.306,71 Eur. Zostatok neuhradenej istiny, s ktorej zaplatením sú odporcovia v omeškaní, predstavuje sumu 2.900,78 Eur. Nakoľko splatnosť úveru nastala v zmysle zmluvných dojednaní dňa 20.03.2011, odporcovia sú v omeškaní s vrátením istiny úveru od 21.03.2011.

Navrhovateľ pripojil k predmetnému doplneniu prehľad obrátov na úverovej zmluve (č. I. 36).

Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd konštatuje:

Predovšetkým je potrebné poukázať na nesprávne konštatovanie súdu prvého stupňa, že na základe zmluvy č. 8001214 bol predchodcom navrhovateľa odporcovi poskytnutý úver vo výške 5.058,75 Eur (1. odsek odôvodnenia). Odporcovi bol v skutočnosti poskytnutý úver vo výške 100.000,- Sk, t. j. 3.319,31 Eur. Uvedená nesprávnosť však nemá za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keďže napadnutý rozsudok z takejto sumy nevychádza.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku tiež nesprávne konštatoval, že zmluva bola medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom uzavretá dňa 13.03.2006. Zo Žiadosti a zmluvy o poskytnutí manželskej bezúročnej pôžičky (č. I. 4 spisu) nepochybne vyplýva, že odporca podpísal predmetnú žiadosť a zmluvu dňa 10.03.2006 a právny predchodca navrhovateľa ju podpísal dňa 15.03.2006.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva záver prvostupňového súdu, že Zmluva o úvere je zmluvným typom v Obchodnom zákonníku a nakoľko ustanovenia Občianskeho zákonníka zmluvu o úvere neupravujú, za druh spotrebiteľskej zmluvy by bolo možné ju považovať až od 01.01.2008 podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

K uvedenému právnemu posúdeniu zmluvy uzavretej medzi predchodcom navrhovateľa a odporcom odvolací súd konštatuje, že takýto záver nemôže obstať.

Všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľov platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy, a teda platia aj vo vzťahu k úverom ako tzv. absolútnym obchodnoprávnym

vzťahom, a to aj za situácie, že zmluva bola uzavretá pred 01.01.2008, na ktorú okolnosť poukazoval súd prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinnom v čase uzavretia zmluvy (15.03.2006), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Zo zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom nepochybne vyplýva, že ide o formulárovú zmluvu, do ktorej boli všetky údaje týkajúce sa odporcov a týkajúce sa samotného predmetu zmluvy dopisované rukou do vopred predtlačenej formulára.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy (15.03.2006) zákonom č. 634/1992 Zb., ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.06.2007. Ustanovenie § 23a tohto zákona zakotvilo tzv. typovú zmluvu, ktorou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Občiansky zákonník definoval spotrebiteľské zmluvy v ustanovení § 52 rozdielne v období do 31.12.2007 a rozdielne v období od 01.01.2008.

Ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 do 31.12.2007 upravovalo, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. často tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

S účinnosťou od 01.01.2008 už Občiansky zákonník v ustanovení § 52 ods. 1 definuje spotrebiteľskú zmluvu ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa znenia ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v období od 01.04.2004 do 31.12.2007, teda platného v čase uzavretia predmetnej zmluvy, zmluva o úvere, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy nespadála, avšak zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Ide o zmluvu uzatváranú právnym predchodcom navrhovateľa vo viacerých prípadoch a vzhľadom na to, že ide o typovú formulárovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ podstatným spôsobom neovplyvňoval, zmluva je v zmysle právneho poriadku spotrebiteľskou zmluvou.

Z ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť, že by sa úprava obsiahnutá v 5. hlave tohto zákona vzťahovala výlučne len na tie spotrebiteľské zmluvy, ktoré sú definované v týchto ustanoveniach. Preto všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať aj na spotrebiteľské zmluvy definované podľa ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb.

Je potrebné prisvedčiť argumentom vedľajšieho účastníka, že v danej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pod právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis,

nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Vzhľadom na vyššie uvedený záver odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď v danom prípade pri posúdení povahy zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom nepoužil správny právny predpis.

Vo vzťahu k ustanoveniu § 53 ods. 4 písm. a) až r) Občianskeho zákonníka, na ktoré súd prvého stupňa poukázal, odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ktoré neprijateľné podmienky, s výnimkou nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, súd skúmal.

Súdna kontrola neprijateľných podmienok spočíva v posúdení všetkých zmluvných podmienok, nie len ich časti.

Ani záver prvostupňového súdu, že v danom prípade neprijateľné podmienky neboli namietané, nezodpovedá skutočnosti. Zo spisu nepochybne vyplýva, že odporca vo vyjadrení k návrhu zo dňa 10.10.2012 namietal rozpor úrokov so zákonom.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že aj keď súd prvého stupňa v súvislosti s posúdením povahy zmluvy poukázal na zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v ďalšom sa týmto zákonom nezaoberal, aj keď tak bol povinný urobiť.

V súvislosti so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na ktorý súd prvého stupňa poukázal, bolo potrebné ex offo skúmať a posúdiť, či predmetná zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona (Korčkovská/POHOTOVOSTĚ).

Odvolací súd zo Žiadosti a zmluvy o poskytnutí manželskej bezúčelovej pôžičky zistil, že v nej absentujú napr. údaje o výške mesačnej splátky a o ročnej percentuálnej miere nákladov.

Tieto údaje sú síce uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach bezúčelovej pôžičky poskytovanej spoločnosťou, avšak z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. platného v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že:

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa VOP je výška RPMN pri požičanej sume 100.000,- Sk na dobu 5 rokov (60 mesiacov) 8,79 %, avšak uvedený údaj nezodpovedá skutočnosti tak, ako to namietal vedľajší účastník vo vyjadrení k odolaniu odporcov.

Z internetovej stránky <<http://www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn>> odvolací súd zistil, že RPMN vzhľadom na rozhodujúce parametre je v danom prípade 19 %, nie 8,79 %, ako je uvedené v článku VI. VOP - Ročná percentuálna miera nákladov.

Rovnako údaj o výške splátky nie je obsahom predmetnej žiadosti - zmluvy, ale len súčasťou VOP - čl. X. Záverečné ustanovenia.

Zmluva zároveň neobsahuje výšku úroku z úveru.

Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Absenciu niektorej náležitosti vymedzenej v tomto zákone zákon spája s následkami tam uvedenými.

Odvolačný súd ďalej zo spisu zistil, že odporca a vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku. Súd prvého stupňa sa s touto námietkou nezaoberal a neprihliadol na ňu. Uvedený nedostatok je sám osebe spôsobilým dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže v súvislosti s touto námietkou je rozhodnutie predčasné a zároveň v dôsledku takéhoto postupu prvostupňového súdu bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom.

V súlade so zásadou dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania odvolací súd preskúmava správnosť zistení súdu prvého stupňa a z nich vyvedeného právneho posúdenia veci. Ak pritom dospeje k záveru, že pre správne rozhodnutie sú potrebné také podstatné skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa neobstaral, príp. ktoré obstaral, avšak pre pochybenie v procesnom postupe majúcom za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom na ne pri rozhodovaní neprihliadal, musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Ak by odvolací súd odoprel účastníkom možnosť prieskumu správnosti tých skutkových zistení, ktoré neboli v konaní na súde prvého stupňa považované za právne významné, avšak zo strany odvolacieho súdu by boli posúdené ako rozhodujúce, porušil by uvedenú zásadu občianskeho súdneho konania.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f), h) Občianskeho súdneho poriadku zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní náležite zistiť a posúdiť skutkový stav veci v tom smere, že opätovne v rámci, aj nad rámec, v ktorom tak učinil odvolací súd, podrobí súdnej kontrole všetky zmluvné podmienky, vysporiada sa námietkou premlčania vznesenou odporcom a združením a svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby jeho odôvodnenie zodpovedalo zásadám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. V ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 Občianskeho súdneho poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.